

Bogdan Muchowski:

Współfinansowane placówek prowadzących działalność na rzecz osób niepełnosprawnych (materiał roboczy)

Zadania powiatu:

1. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z 1997 r. z późniejszymi zmianami (art. 35a) zakłada, że do zadań powiatu należy dofinansowanie do:
  - uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
  - sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
  - zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
  - likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych - w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
  - rehabilitacji dzieci i młodzieży,
  - kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

2. Jak to wygląda w życiu?
  - Przekazywanie przez powiaty środków na działalność WTZ odbywa się w Polsce bardzo różnie. Wielokrotnie zdarza się tak, że 10% środków, które powinny pochodzić od samorządu powiatowego, zostaje zmniejszona np. do 5%. Powiaty tłumaczą się tym, że ustawa o rehabilitacji nie zobowiązuje ich wprost do współfinansowania warsztatów w wysokości 10% kosztów ich działalności. Powiat, nie przekazując następnych 5% dofinansowania na rzecz WTZ, zobowiązany jest do proporcjonalnego odprowadzenia środków finansowych z powrotem do PFRON jako środków niewykorzystanych. Jakie niesie to konsekwencje dla WTZ, nie muszą Państwu wyjaśniać.
  - Od 1 stycznia 2009 roku mają wejść w życie zmiany w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej. Senacki projekt nowelizacji ustawy zakłada zmiany dotyczące między innymi dofinansowania do działalności WTZ i ZAZ ze środków PFRON w roku 2009 i latach następnych do wysokości 90% kosztów funkcjonowania, a pozostałe 10% dofinansują gminy i powiaty oraz Urzędy Marszałkowskie (ZAZ), chyba, że działalność WTZ, czy ZAZ będzie dodatkowo finansowana z innego źródła, np. przez sponsora lub organizację pozarządową. Dzięki zmianie przepisów samorządy nie będą mogły już wykorzystywać niejasnych sformułowań prawnych po to, by nie przekazywać odpowiednich środków na działalność WTZ i ZAZ. Przewidywane zwiększenie środków finansowych przypadających na jednego uczestnika w ciągu miesiąca z obecnego 1 117,83 zł ma zostać zwiększone od 1 stycznia 2009 roku do wysokości 1 223,00 zł. Umożliwi to wykonanie np. podwyżek dla pracowników WTZ.
  - Wciąż jest zbyt mała wiedza w naszym społeczeństwie dotycząca osób niepełnosprawnych, ich życia, ich potrzeb i możliwości. Następną bolączką to

rozdrobienie organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz ich nieumiejętność wzajemnej współpracy w celu lobbowania potrzeb w swoim środowisku zamieszkania, powiecie, województwie i centralnie. Często nie ma współpracy z samorządami, z radnymi, z poszczególnymi komisjami rad gmin, miast, powiatów, województw, które potem głoszą o podziale środków budżetowych - również związanych z działalnością na rzecz osób niepełnosprawnych.

- Powiaty obłożone są wieloma zadaniami z różnych dziedzin, w tym także na rzecz osób niepełnosprawnych. Środki budżetowe w powiecie są często dużo niższe niż w miastach. Powiat często staje przed dylematem, czy wydać duże pieniądze na kilkadziesiąt osób niepełnosprawnych w WTZ, w innych placówkach działających na rzecz osób niepełnosprawnych czy np. na powiatowy szpital.

Gdzie zostaną rozdysponowane środki finansowe w pierwszej kolejności?

- Powiaty zawsze będą tłumaczyć ograniczanie środków na działalność placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych potrzebami wyższej konieczności, spychając w większości nasze potrzeby na drugi plan.
- Funkcjonowanie organizacji pozarządowych i placówek terapeutycznych nie mających zorganizowanej stałej działalności związanej z zapewnieniem dofinansowania z PFRON czy Urzędu Wojewódzkiego (w przypadku np. ośrodków wsparcia dla osób chorych psychicznie) musi polegać na zdobywaniu środków z PFRON, miasta, powiatu, województwa, funduszy europejskich czy innych funduszy celowych poprzez pisanie odpowiednich projektów i wniosków. Trzeba pamiętać o własnym wkładzie finansowym. Oczywiście, wymaga to znów zatrudnienia w swoich szeregach odpowiednio wykwalifikowanej kadry, która w większości organizacji pracuje przecież społecznie. Nasuwa się stwierdzenie, że w powiecie powinna być odpowiednia komórka, która pomagałaby ubiegającym się o granty organizacjom pozarządowym, placówkom rehabilitacyjnym w pisaniu wniosków i projektów, a następnie w ich odpowiednim prowadzeniu finansowym i rozliczeniu.
- Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie informują, że w 2009 roku zostaną zmniejszone środki na niektóre zadania finansowane ze środków PFRON. Chodzi tu o duże pieniądze. Ich brak nie pozwoli na realizację niektórych zadań nałożonych na powiaty przez ustawę o rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Panelista:

Bogdan Muchowski, kierownik Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonego przez Fundację „Misericordia” w Kwidzynie - Górkach dla 47 osób niepełnosprawnych. Warsztat prowadzi od 15 lat.